

KASACIONI SUD BELGIJE

Presuda od 11.XII 1959.

S.A.Somatra i S.P.R.L. L.Van Den
Avenue Freres c/a Cap, Edmondson

Slaganje tereta - Brodareva dužnost kod slaganja tereta

Radi se o prijevozu ribljeg brašna u vrećama. Prilikom primanja ustanovljeno je da je brašno pokvareno. Primalac tuži brodara za naknadu štete. Smatra da je brodar kriv što je došlo do štete jer teret nije uredno složio kao što je to bio dužan učiniti. Vreće su, naime, bile složene jedna na drugu u obliku piramide, i nisu bila upotrebljena posebna sredstva potrebna za slaganje toga tereta.

Spor je došao pred Kasacioni sud. Taj sud je potvrdio presudu Apelacionog suda, koji je brodara oslobodio. Stajalište kasacije je slijedeće:

Dužnost brodara da uredno složi teret nameće mu obvezu da u tom pogledu poduzme samo one mjere koje traži pomorska praksa. On, ako nije drukčije ugovoreno, nije dužan izvršiti specijalno slaganje koje zahtijeva priroda tereta. Ovo tim prije što krcatelj nije dao posebna sredstva potrebna za slaganje tereta.

/JPA 1961, str.14/

B.J.

APELACIONI SUD, Bruxelles

Presuda od 23.VI 1960.

Cap. Benès c/a La Neuchatelaise

Prijevoz soljene kože - Dužnost zapovjednika da ima minimum znanja o soljenoj koži - Odgovornost za izdavanje čiste teretnice

Ugovoren je prijevoz soljene kože. Brodar je nakon ukrcaja izdao čistu teretnicu. Prilikom iskrcaja ustanovljeno je da je koža pokvarena, i da je pokazivala vidljive znakove otvrdnuća. Primalac tuži brodara za naknadu štete, smatrajući ga odgovornim, jer je izdao čistu teretnicu, premda je stanje kože bilo takovo da je bio dužan staviti odgovarajuće opaske.

Brodar u svoju obranu navodi da njegov zapovjednik i I oficir palube, koji su nadzirali ukrcaj, nisu bili stručnjaci da bi mogli ustanoviti da li je koža u ispravnom stanju, pa da su, prema tome, mogli izdati čistu teretnicu. Osim toga,

sve kad bi takva opaska morala biti unesena, brodar ne bi odgovarao za svu štetu, jer je ustanovljeno da je stanoviti procent kvara nastao tokom putovanja, i to radi prirodnog svojstva robe.

Sud je obvezao brodara na naknadu sveukupne štete.

Prema stajalištu suda, sadanje stanje pomorske trgovine nameće posadi obvezu da mora imati minimum znanja o soljenoj koži. U taj minimum spada i mogućnost utvrđivanja, na temelju vanjskih znakova, da li se ta koža počela krutiti. Dosljedno tome, osobe za koje brodar odgovara nisu kod izdavanja tretenice postupale dužnom pažnjom, pa su obvezale brodara na naknadu štete. Što se tiče drugog brodarevog prigovora, naime onoga o visini štete za koju odgovara, sud stoji na stajalištu da brodar, koji je u ovom pogledu odgovoran, mora nadoknaditi ne samo onu štetu koja je postojala u vrijeme izdavanja čiste teretnice, već i svaku onu koja je nastala tokom putovanja, pa ma da inače za tu štetu ne bi odgovarao da nije izdata čista teretnica.

/JPA 1960, str.356/

B.J.

Bilješka. - Oba stajališta koje je sud zauzeo u gornjoj presudi veoma su važna za praksu. Dužnost da član posade ima minimum znanja o uvjetima soljene kože temelji se na činjenici da se ta roba danas sve češće nalazi u prometu, pa je postala predmet normalnog trgovačkog poslovanja. Drugo stajalište jednako je tako teoretski interesantno kao i praktički važno. U konkretnom slučaju kvar kože koji je nastao na brodu tokom putovanja, bio je daljnja posljedica slabog stanja koje je postojalo u vrijeme ukrcanja. Da je primalac opaskom u teretnici bio upozoren o slabom stanju robe, može se pretpostaviti da ne bi honorirao teretnicu, pa ga se uopće ne bi ticalo koje je kvarove teret pretrpio tokom putovanja. Radi ovog razloga brodar bi mogao biti odgovoran i za štetu nastalu tokom putovanja koja nema veze sa slabim stanjem tereta, koje stanje je postojalo u vrijeme ukrcanja. Ipak nije sigurno da li bi sudovi išli tako daleko i brodara činili odgovornim i za svaku ovakvu štetu. Teoretski se dađe braniti i jedno i drugo stajalište.

B.J.